

■ ■ ■ månadens epiztel

Epizteln ger denna gång en uppdatering över smittläget för infektion med Schmallenbergvirus i Sverige.

Två misstänkta fall av bovin tuberkulos redovisas vidare, liksom en avskriven tuberkulosmisstanke hos hund. Texten är sammanställd av Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA). Kontaktperson är Karl Ståhl, SVA.

SCHMALLEMBERGVIRUS UTBRETT I SVERIGE

I kölvattnet av den nationella tankmjölksundersökningen där antikroppar mot Schmallenbergvirus påvisades i stora delar av Sverige (Figur 1) mottar SVA och Jordbruksverket nu även många kliniska misstankor om infektion med Schmallenbergvirus. Eftersom en stor andel av den mottagliga populationen sannolikt har antikroppar efter infektion under sommaren och hösten kommer också många djur med misstänkta symtom att ha antikroppar. Detta är dock inget bevis för att symtomen orsakats av viruset, vilket är speciellt viktigt att beakta för symtom som kan ha multifaktoriell bakgrund och där orsak till problemen är svårt att identifiera, som t ex reproduktionsstörningar. Några av de kliniska misstankor som utretts är:

1. En mjölkbesättning med abortproblematik. Tankmjölk undersöktes för närvaro av antikroppar mot *Salmonella*, *Brucella*, BHV-1 (IBR), *Neospora* och Schmallenbergvirus. Tankmjölken var positiv med avseende på antikroppar mot Schmallenbergvirus, medan de individuella kor som aborterat var negativa avseende antikroppar i serum. Övriga tester utföll med negativt resultat.

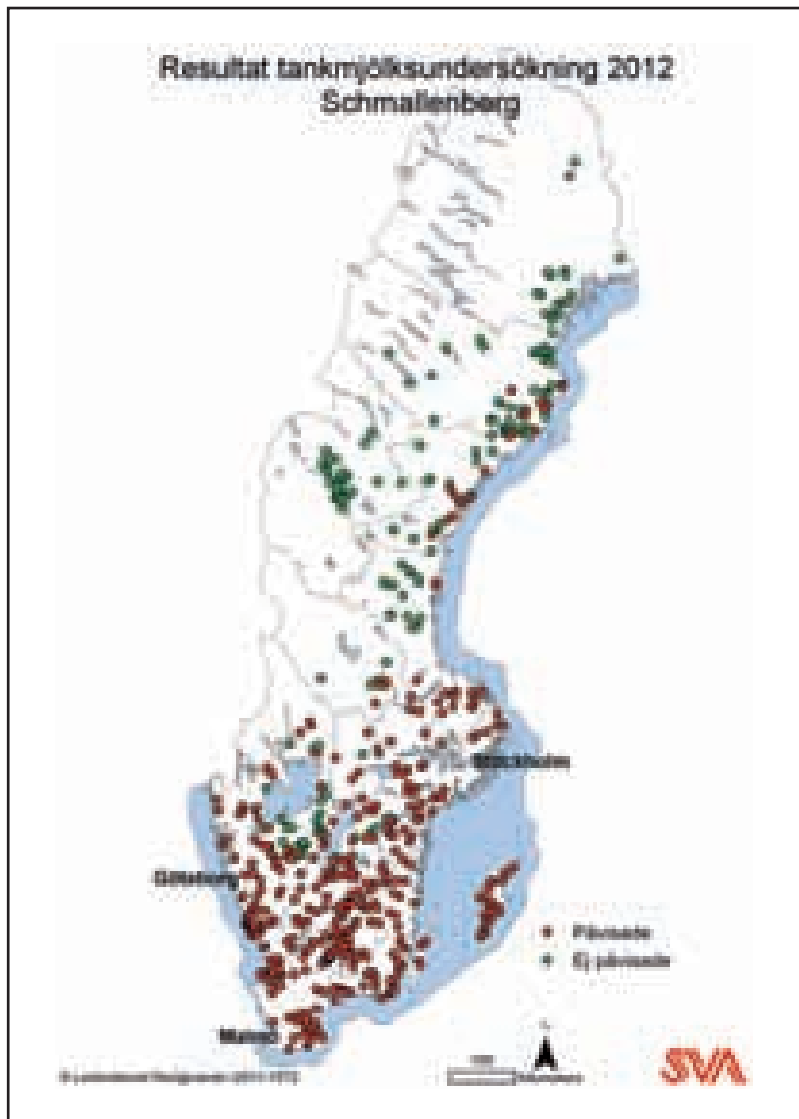
2. Ytterligare en mjölkbesättning med reproduktionsproblem bestående av kastningar, stenfoster och dödfödda kalvar. Tankmjölk undersöktes för närvaro av antikroppar mot *Salmonella*, *Brucella*, BHV-1 (IBR) och Schmallenbergvirus. Tankmjölken var positiv med avseende på antikroppar mot Schmallenbergvirus. Övriga tester utföll med negativt resultat.

3. En dräktig tacka med symtom på listerios (låg ned med huvudet åt sidan) avlivades och fostret undersöktes för påvisande av Schmallenbergvirus med PCR. Tackans diagnos fastställdes patologiskt-anatomiskt till listerios med purulent placentit och Schmallenbergvirus påvisades i flera organ från lammet med PCR.

4. I en färbesättning i Kalmar län befanns många tackor inte vara dräktiga vid ultraljuds-

- ■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.
- ■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Figur 1. Utbredning av Schmallenbergvirus i Sverige i december 2012.

undersökning. Nio av tackorna undersöktes för närvaro av antikroppar mot Schmallenbergvirus i serum och åtta var positiva.

MISSTANKAR OM BOVIN TUBERKULOS

Två misstankar om bovin tuberkulos hos nötkreatur utreddes i slutet av 2012.

Vid slakt befanns en 17 månader gammal herefordtjur ha levern genomsatt med små nybildningar och en centimeterstor nybildning i mjälten, men inga förändringar sågs i lymfknotor. Prover skickades till SVA där undersökande patolog misstänkte mykobakterios och gjorde en Ziel-Nielsen färgning där mykobakterier påvisades. Odling inleddes, vilket kan ta upp till tolv veckor. Besättningen hade ett djur

inköpt från Danmark och hade även utländsk arbetskraft. Enda sättet att utan odlingsresultat skilja på aviär och bovin mykobakterios är genom tuberkulintestning varför SVA i detta fall rekommenderade tuberkulintestning av hela besättningen. Utredning pågår.

I ett annat fall skickades också material för histopatologisk undersökning till SVA från slakteri. En 22 månader gammal tjur beskrevs ha kraftigt förstörade kröslymfknutor, förtjockad, stel tarmvägg i tunntarm, förstörad mjälte och något förstörad lever med onormalt fast konsistens. Undersökande patolog reagerade på beskrivningen av organen som stämmer väl överens med både paratuberkulos och tuberkulos, varför misstanke om dessa epizootisjukdomar väcktes och bakterieodling startades. Ingen epidemiologisk koppling fanns i besättningen och preliminär histologisk diagnos inväntades innan restriktioner ("spärr") lades på besättningen. Histologisk undersökning visade högmalign multifokal granulär cellstumör/histocytärt sarkom. Inga förändringar tydande på infektion påvisades varför epizootimisstanken kunde uteslutas.

SVA vill i samband med dessa fall påpeka vikten av att besiktning veterinärer sänder in misstänkta "knölar" såsom skett här. Det är en mycket viktig del av Sveriges övervakning för tuberkulos och paratuberkulos. Epizootilagens sjukdomar är anmälningspliktiga vid misstanke, vilket gäller även på slakteri.

TUBERKULOSMISSTANKE HOS HUND AVSKRIVEN

Undersökningarna av den rumänska gatuhund som omnämnts i Epizteln i SVT nr 10/12 är nu slutförda.

Hunden importerades till Sverige i april 2012 och fick i juli hög feber och förstärkta andningsljud. Röntgenundersökning ledde till misstanke om tuberkulos, eftersom förtätningar sågs på flera ställen i lungorna och flera lymfknotor var förstörade. Hundens tillstånd försämrades, varför den avlivades och obducerades. Misstanken om tuberkulos avskrevs i oktober efter negativ odling. Vid histologisk undersökning av lungorna kunde konstateras att hunden hade en mycket kraftig, utbredd akut nekrotiserande purulent aspirationspneumoni med inslag av mycket små växt- och/eller mineralpartiklar. ■